

Тут, у зале, **нямала** беларусаў, але і астатнія радуюцца [4, с. 362]; – А ў тых сёлах, дзе цяпер партызан **поўна**, хіба не народ? [3, с. 40]; Узбуджана гамоняць камандзіры, камісары глыбінных раёнаў, у якіх з выходамі на чыгунку, з буйнымі дыверсіямі не **густа** [3, с. 84]; Вагонаў **процьма** [4, с. 221];

2) **мала** – **няимат**, **малавата**, **небагата**: **Шкада**, **паперы мала** [2, с. 35]; **Здарэнняў няимат**... [4, с. 218]; **Але якраз харчу ў гарадку малавата** [2, с. 535]; **Сярэдзіна жнівеньскага дня, і людзей на станцыі небагата** [1, с. 186].

Нярэдка ў мове твораў І. Навуменкі БПС знаходзяцца ў адносінах супрацьпастаўлення. Антанімічныя пары БПС (**весела – самотна**, **лягчэй – цяжэй**, **многа – малавата**, **радасна – трывожна**, **смешна – балюча** і інш.) пісьменнік ужывае ў адным сказе або ў суседніх, чым дасягае асаблівай выразнасці мастацкага слова: **Калі нам весела – скачам, калі самотна – плачам** [3, с. 426]; Яны ўжываюцца ў адным сказе: **Хто ведае – лягчэй ці цяжэй салдату паміраць цяпер, калі ўжо праглядвае пробліск перамогі і заўтрашні мірны дзень?..** [4, с. 259]; **Так, радні многа, а карысці з яе Васю малавата** [2, с. 196]; **Сяргею радасна, што Галя побач. Ён ведае: яна ў санітарнай роце. Але і трывожна яму: ірвуцца снарады, міны, Галю можа забіць** [4, с. 294–295]; **Было трывожна і радасна...** [4, с. 310–311]; **Смяюцца, калі смешна, плакаць, калі балюча...** [3, с. 423].

Такім чынам, у мове твораў І. Навуменкі сустракаюцца розныя паводле значэння БПС, многія з якіх характарызуюцца мнагазначнасцю, уступаюць у сінанімічныя і антанімічныя сувязі, што дапамагае аўтару найбольш дакладна і выразна ахарактарызаваць той або іншы стан. Частае выкарыстанне БПС са значэннем адмоўнай або станоўчай ацэнкі іншага стану або становішча, ацэнкі навакольнага асяроддзя праз зрокавае і слыхавое ўспрыманне прадметаў стварае ўражанне прысутнасці аўтара ў тых падзеях, якія апісваюцца ў творы, робіць яго аповед вельмі праўдзівым. БПС са значэннем псіхічнага або фізічнага стану чалавека дапамагаюць пісьменніку ў раскрыцці характараў дзейных асоб, у адлюстраванні настрою сваіх герояў, іх перажыванняў, эмацыянальнага стану.

У мове твораў І. Навуменкі выяўляюцца лексічныя адзінкі, а таксама асобныя значэнні БПС, якія не адзначаюцца ў тлумачальных слоўніках беларускай мовы.

Спіс літаратуры

- 1 Навуменка, І. Я. Асеннія мелодыі : раман / І. Навуменка : прадм. Л. Піскун. – Мн. : Маст. літ., 2008. – 622 с.
- 2 Навуменка, І. Я. Дзяцінства. Падлетак. Юнацтва : аповесці : для сярэд. і ст. шк. узросту / І. Навуменка : прадм. Л. Піскун. – Мн. : Маст. літ., 2008. – 622 с.
- 3 Навуменка, І. Збор твораў : у 6 т. / Іван Навуменка. – Мн. : Маст. літ., 1983. – Т. 5 : Сорак трэці : раман; Птушкі між маланак : драма ў трох актах; апавяданні. – 527 с.
- 4 Навуменка, І. Летуценнік; Смутац белых начэй : раманы / Іван Навуменка. – Мн. : Маст. літ., 1985. – 384 с.
- 5 Тираспольский, Г. И. Безлично-предикативные слова в славянских и литовском языках: учеб. пособие по спецкурсу / Г. И. Тираспольский; Сыктывкарский гос. ун-т. – Сыктывкар, 1976. – 31 с.

УДК 81'25:81'373.613:39*Шэкспір

І. А. ХОРСУН

(г. Гомель, ГДУ імя Ф. Скарыны)

ТЭОРЫЯ ПЕРАКЛАДУ І СТУПЕНЬ ЯКАСЦІ РЭЦЭПЦЫІ ШЭКСПІРА Ў БЕЛАРУСКАЙ ТРАДЫЦЫІ

У артыкуле аналізуецца пераклады на беларускую мову драматургіі і санетыстыкі У. Шэкспіра,

зроблення ў розныя часы Ю. Гаўруком і Ул. Дубоўкам. Вызначаюцца тэарэтычныя аспекты перакладу з няроднасных моваў і патрабаванні да іх практычнай рэцэпцыі, а таксама крытэрыі якасці перакладу.

Чытач любой краіны можа пазнаёміцца з творам на іншай мове, але знаёмства з творам праз пераклад на мову свайго народа робіць яго сваім. Аднак толькі пераклад высокай ступені якасці здольны ўзбагаціць літаратуру ў ідэйна-тэматычным і жанравастылістычным сэнсе, «стаць адным з элементаў нацыянальнага літаратурнага кантэксту» [1, с. 226].

Пераклады з англамоўнай літаратуры на беларускую мову пачаліся нядаўна. І калі традыцыя перакладу з англійскай мовы на іншыя мовы сягае ў далёкія стагоддзі, то беларусы зацікавіліся англамоўнай літаратурай толькі ў 1925 годзе, калі Юрка Гаўрук пераклаў адну з камедый Уільяма Шэкспіра. З таго ж перыяду мы павінны ўзгадаць і славутага Уладзіміра Дубоўку, аўтара перакладаў санетаў У. Шэкспіра. Язэп Семяжон – яшчэ адна постаць сярод перастваральнікаў англійскай паэзіі. Дух шатландца Роберта Бёрнса стаў зразумелым беларускім чытачам дзякуючы Язэпу Семяжону, які акрамя таго пакінуў пераклады паасобных санетаў У. Шэкспіра (Q 23, 65, 91, 130), якія друкаваліся ў «Даляглядах» і часопісе «Крыніца» цяпер друкуюцца час ад часу ў часопісе «Дзеяслоў» [2, с. 7–9].

Засваенне творчасці У. Шэкспіра як складальніка санетаў адбылося ў 1964 годзе, калі выйшла кніга Уладзіміра Дубоўкі «Санеты».

«Шэкспір! Сумленне часу, мудрасць веку! – Паклон табе, жывому чалавеку,» [3, с. 76] – так Юрка Гаўрук быў уражаны творчасцю вялікага англійскага паэта. Шэсць санетаў ён пераклаў на беларускую мову, два з якіх (Q23 і 65) пераклікаюцца з перакладамі Семяжона.

Нельга не згадзіцца з разважаннімі Ю. Гаўрука: «Мы любім і вывучаем Шэкспіра, ён блізкі і родны нам таму, што творчасць яго – гэта няспынным пошукі праўды, гэта праяўленне глыбокай веры ў розум чалавека, у тое, што сілы добра рана ці позна абавязкова возьмуць верх над сіламі зла». Праз санеты Шэкспіра мы пазнаем законы прыроды, прычыны жыццёвых з’яў, законы грамадскіх узаемаадносін, натуру чалавека ва ўсёй яе складанасці і яго вострым зрокам заўважаем шмат такога, што здзіўляе нас і цяпер праз чатырыста год [4, с. 24–27].

Паўстае пытанне: «Якім павінен быць пераклад *высокай ступені якасці*?». Адказ на гэтае пытанне пашыраўся на працягу фарміравання і развіцця адносна маладой галіны філалогіі – тэорыі перакладу.

Першымі тэарэтыкамі былі самі перакладчыкі; галоўнай праблемай іх дыскусій была ступень блізкасці перакладу да арыгінала.

У XVI стагоддзі французскі паэт-перакладчык Эт’ен Дале (1509 – 1546) прапанаваў пяць прынцыпаў перакладу: разумець змест і намер аўтара; добра валодаць дзвюма мовамі; пазбягаць літаральнага перакладу; выкарыстоўваць агульнаўжывальныя формы маўлення; перадаваць танальнасць тэксту.

Англійскія перакладчыкі Каўлі і Дэнхем (XVII ст.) выступалі ў абарону вольнага перакладу. Дэнхем лічыў, што сэнс – сутнасць вечная і універсальная, ён лёгка перадаецца праз мовы і культуры, незалежна ад рознага семантычнага кантэксту і розных культурных дыскурсаў.

Іх падтрымаў і распрацаваў правілы перакладу Драйдэн (1680), а ў 1790 годзе напісаў свой трактат А. Тайлер, дзе ён прапанаваў тры галоўныя прынцыпы перакладу – пераклад павінен цалкам перадаваць змест арыгінала; стыль і манера павінны захоўвацца; пераклад павінен чытацца так лёгка, як арыгінал [2, с. 7].

І толькі ў сярэдзіне XX стагоддзя былі закладзены асновы навуковай тэорыі перакладу.

Пасля 1950 года з’яўляюцца першыя грунтоўныя працы па тэорыі перакладу на рускую мову. Сярод іх аўтараў – Я. Рэцкер, Л. Бархударав, А. Фёдарав, пазней В. Камісараў,

А. Швейцэр, В. Крупноў, у нашыя дні – Т. Казакова, А. Ермаловіч, Е. Брэус, В. Кабакчы, В. Вінаградаў. Сярод заходнееўрапейскіх тэарэтыкаў трэба назваць Р. Якабсана, П. Ньюмарка, Дж. Кэтфарда, Г. Гачэчыладзэ [2, с. 7–8].

Руская літаратура, асабліва з эпохі Пушкіна, аднолькава вольна адчувала сябе ў Англіі і Германіі, Іспаніі і Францыі. Яна і пісала пра гэтыя і іншыя краіны і шматлікімі перакладамі зрабіла так, што для рускіх чытачоў сталі даступнымі многія і многія тысячы кніг. Практычна – усё вартае з духоўнага багацця, напрацаванага чалавецтвам.

Беларуская літаратура да Багдановіча была лакальная, за рэдкімі выключэннямі гаварыла толькі пра Беларусь. Яна перакладалася вельмі мала і скупа. І гэта наклала на наша прыгожае пісьменства адбітак нейкай недавершанасці і абдзеленасці. З часоў вялікага Максіма Багдановіча шмат змянілася. З’явіліся сотні перакладаў, часта вельмі добрых, заявілі пра сябе дзесяткі перакладчыкаў, часам выдатных. С. Маршак нават сказаў, што пераклады Р. Бёрнса, зробленыя Я. Семяжонам, лепшыя, чым яго. Выдатныя пераклады замежнай літаратуры, зробленыя Ю. Гаўруком, Танкам, Барадуліным, высока цаніў Ул. Караткевіч [5, с. 384].

У сучаснай тэорыі і практыцы патрабаванні да перакладу самыя розныя. Адны патрабуюць дакладнасці, іншыя найбольшай мастацкасці (г.зн. эстэтычнага ўдзяння на чытача), трэція сумяшчэння і таго і другога. Пытанне вырашалася б вельмі проста, калі б сумяшчэнне аднаго і другога было ў поўнай уладзе перакладчыка. На жаль, гэта – задача не толькі цяжкая, але ж і непасільная нават для буйнейшых майстроў слова.

Мастак-перакладчык мае перад сабой гатовы тэкст – творчасць аўтара на іншай мове. Дакладна перадаць арыгінал немагчыма – гэта не карціна, не скульптура, якую можна капіраваць. Перад перакладчыкам паўстае задача ўзнавіць на сваёй мове гэты тэкст, перадаць так, каб ён сваёй якасцю не ўступаў арыгіналу. Перакладаючы любога сапраўднага мастака – паэта або празаіка, – варта зыходзіць з асноўных асаблівасцей яго стылю.

Элементамі паэтычнага стылю Шэкспіра можна назваць гульні слоў, пераносы сказа з радка ў радок (*run-on-lines*) і з страфы ў страфу (ў Шэкспіра часам адзін-два сказы складаюць ўвесь санет), інтанацыйныя паўторы, алітэрацыю, ўнутраную падрыфмоўку, а таксама метады пабудовы вобраза (выкарыстанне паняццяў з якой-небудзь адной сферы) як аснову метафарызму Шэкспіра. Поўны набор стылістычных рыс «Санетаў», якія вызначаюць агульныя патрабаванні да іх перакладаў, варта дапоўніць частым адхіленнем ад «чыстага», «правільнага» верша (складаныя інверсіі, неалагізмы), якія выкліканы пастаяннай эмацыйнай напругай.

Кожны добры мастацкі пераклад з’яўляецца адначасова і арыгінальным творам, гэта значыць ён выдатна ўспрымаецца і на іншай мове. Праз пераклад аўтар мае зносіны з іншамоўным чытачом і пераклад з’яўляецца сувязным звяном паміж аўтарам і чытачом.

Існуе многа выпадкаў, калі перакладчыкі *адкрываюць* аўтара і наадварот – *закрываюць* аўтара. Адказнасць перакладчыка вялікая, таму хацелася б у некай ступені адзначыць мяжу паміж дазволеным і недазволеным, паміж заменай (субстытутам), што з’яўляецца адметнай асаблівасцю перакладу і можа разглядацца як творчы метады, і падменай (*отсебятиной*), якая ў вялікай колькасці існуе ў перакладах, што вынікае з суб’ектыўных адносін да аўтара, ад празмернай самаўпэўненасці перакладчыка, ад неразумення, ад імкнення абысці цяжкасці.

Спынімся на моманце кампенсацыі. Часта ў арыгінале які-небудзь урывак ці асобная фраза даюцца з такой сілай выразнасці, што перакладчык, нават самы таленавіты, не можа падабраць ім раўнацэнную замену, пераклад можа быць больш-менш дакладны, нават добры, але, не ўзняты да ўзроўню арыгінала. Калі перакладчык не кампенсуе гэтыя страты ў іншым месцы, якасць перакладу ў цэлым будзе зніжанай.

У кожнага аўтара ёсць больш моцныя і менш моцныя месцы. І перакладчыкам нярэдка

ўдаецца гэтыя менш моцныя месцы некалькі ўзмацніць. Гэта і ёсць кампенсацыя.

Словы «Нет повести печальнее на свете, чем повесть о Ромео и Джульетте» (пераклад Ал. Грыгор'ева) сталі крылатымі, але ж у Шэкспіра гэтая канцоўка сфармулявана слабей (фраза расплыўчатая, рыфма прыблізная):

*For never was a story of more woe
Than this of Juliet and her Romeo.*

Даслоўны пераклад:

*Таму што ніколі не было гісторыі больш гаротнай,
чым пра Джульету і яе Рамэа.*

Абавязковай умовай любой замены з'яўляецца ўзнаўленне перакладчыкам аўтарскага тэксту ў аўтарскім плане, а не ў плане стылю і густу перакладчыка як суаўтара.

Скажэнне ідэі, суб'ектыўная трактоўка мастацкага вобраза, якому прыпісваюцца рысы, што вынікаюць не з аўтарскай канцэпцыі, а знарок прыўнесены перакладчыкам – прыём катэгарычна забаронены ў перакладзе і часам вельмі небяспечны, бо скіроўвае чытача на няправільны шлях.

Як адзначыў Ул. Караткевіч, «Перакладчык павінен быць прадстаўніком аўтара. Мастацтва – справа жывая. І галоўнае ў ім – праўда і прыгажосць» [5, с. 75].

Уладзімір Дубоўка – перакладчык санетаў Шэкспіра

Побач з імёнамі Янкі Купалы, Якуба Коласа, Максіма Багдановіча і ўсіх тых, хто ў першыя дзесяцігоддзі мінулага стагоддзя высока узняў сцяг беларускага нацыянальнага духоўнага адраджэння, стаіць імя Уладзіміра Дубоўкі. Сваімі натхнёнымі вершамі і паэмамі, мастацкімі перакладамі ён нібы падхапіў за павет Максіма Багдановіча: «Ня толькі свайму народу... але і сусветнай культуры – свой дар».

Гэта быў чалавек велізарнейшага паэтычнага таленту, пульсацыю вобразнага мыслення якога нельга было спыніць загадам альбо гвалтам. На сёняшні дзень ён адзіны беларускі паэт, які прапанаваў беларускаму чытачу цудоўныя пераклады ўсяго санетнага цыклу У. Шэкспіра.

Было гэта ў шасцідзесятых гады, калі Уладзімер Дубоўка вярнуўся да літаратурнай дзейнасці пасля амаль трыццаці гадоў бяспраўя і страшэнных фізічных і маральных пакутаў у лагерах.

Уладзімір Мікалаевіч жыў, як і да свайго арышту, у Маскве, але ў Мінск прыезджаў даволі часта. Вось і тады ён прывёз рукапіс сваіх перакладаў шэдэўра сусветнай паэзіі – санетаў Уільяма Шэкспіра. Рэдагаваць і рыхтаваць гэты зборнічак да друку даручылі Ванкарэму Нікіфаровічу, які ў пісьмах адзначаў, што быў уражаны адказным і ўважлівым падыходам Дубоўкі да перакладаў з Шэкспіра, яго дасканалым веданнем ангельскай і стараангельскай мовы, веданнем і разуменнем многіх асаблівасцяў шэкспіраўскага тэксту. «Увогуле ў тыя месяцы 1964 году, калі ішла падрыхтоўка «Санетаў» Шэкспіра да друку, я амаль штодзень атрымліваў ад Уладзімера Дубоўкі лісты з ягонымі разважаннямі, з новымі варыянтамі беларускага гучання асобных шэкспіраўскіх словазлучэнняў, радкоў, строф, нават цалкам санэтаў, прычым кожны варыянт суправаджаўся параўнаўчымі спасылкамі ня толькі на арыгінал, але на некаторыя пераклады на расейскую і іншыя славянскія мовы. «Мілы Рэм! – пачынае, напрыклад, Уладзімер Дубоўка свой ліст ад 30 мая 1964 году. – Мая жонка кажа, вы пэўна першага такога неспакойнага «кліента» спаткалі. Учора паслаў вам ліст з новым варыянтам першага санэта, а сёння ўздагон пасылаю папраўкі...» «Як бачыце,

«агонь Шэкспіраў» цяжка даецца, – прызнаваўся ў папярэднім лісце Ул. Дубоўка, працягваючы настойліва пошукі найбольшай дакладнасці і выразнасці ў сваіх перакладах. Таму многія шэкспіраўскія радкі і гучаць па-беларуску амаль афарыстычна:

*Краса ніколі не памрэ на сьвеце, –
Тварэньні дзіўныя прыносяць плён.
Пялёсткі вянуць на ружовым цьвеце,
Ды аднаўляе памяць іх бутон.*

Альбо:

*Твой вечны помнік – мой сардэчны верш,
Для нашых дзён, для часу, што настане,
Для тых людзей, з якімі ты жывеш,
Для тых, што прыйдуць пасля іх згасаньня.
Так, як дыханьне з роду ў род ідзе,
Ты будзеш жыць на вуснах у людзей... [6]*

Англійская мова вельмі лаканічная, у тым і заключаецца цяжкасць перакладу, нават для такога майстра як Ул. Караткевіч. «У паэме – дык можна было б некалькі радкоў дадаць, каб перадаць думку аўтара. А ў санеце... Ніяк не выкруцішся!» [Тамсама].

Перакладаючы санеты Шэкспіра Ул. Дубоўка карыстаўся не толькі падрадкоўнікам, але і знаёміўся з рускімі перакладамі С. Маршака, М. Чайкоўскага, В. Ліхачова, адзначаўшы, што «адны і тыя ж думкі і вобразы перадаюцца так разнастайна, што можна прыняць іх за новыя творы, напісаныя на матывы Шэкспіравага» [Тамсама].

З незвычайнай мастацкай сілаю быў перакладзены Уладзімірам Дубоўкам, напрыклад, славуты 66-ы санет, дзе поўнасьцю была перададзена шэкспіраўская метафарычная вобразнасць і захавана форма – складаны перыяд, кожны радок якога пачынаецца з «і» (*and*), тое, што не ўдалося нават такому выдатнаму перакладчыку Шэкспіра на расейскую мову як Самуіл Маршак:

*Стамлёны ўсім, я лепш сустрэў бы сьмерць,
Чым занябаных бачыць жабраваньне,
І зьдзек пустапарожнасьці цярпець,
І найчысьцейшай праўды зьневажаньне,
І бачыць пыху ў залатых страях,
І цноту, згвалчаную хіжай сілай,
І для бязглуздасьці пачэсны шлях,
І моц, якую немач паланіла,
І мастакоў нізкапаклонны зброд,
І недарэк мастацтвазнаўцаў з імі,
І ісьціну, якой катулен рот,
І зло, што верхаводзіць над усімі.
Стамлёны ўсім, сумую па труне.
Ды як жа друг мой будзе без мяне?*

[7, с. 70]

Надзвычай актуальна гучаць сёння гэтыя радкі на гэтай мове і на роднай зямлі яе народу.

Але значэнне кніжачкі «Санетаў» Уільяма Шэкспіра – і гэта добра разумеў Уладзімер Дубоўка – перш за ўсё ў тым, што яно было яшчэ адным важным крокам, які далучаў, яднаў

беларускую паэтычную культуру з сусветным літаратурна-гістарычным кантэкстам.

Такім быў Уладзімер Дубоўка, няспынны шукальнік новага зместу і формы, выдатная паэтычная арыгінальная і перакладчыцкая спадчына якога ўзнімае і нас, беларусаў, і нашу духоўнасць да вышыняў лепшых сусветных здабыткаў.

Шмат сказана пра пераклад як творчы працэс. Несумненна, для перакладчыка ведаць дзве мовы мала, трэба ведаць шмат іншага пра краіну – яе гісторыю, геаграфію, лад жыцця і менталітэт народа. І нават, ведаючы ўсё гэта, перакладчык можа не адбыцца ў лепшым сэнсе гэтага слова па той прычыне, што ў яго няма творчай жылкі. Асабліва гэта адчуваецца пры перастварэнні паэзіі, дзе літаральны пераказ недапушчальны, дзе пераклад верша патрабуе пранікнення ў змест і форму, дзе ўсё злучаецца ў адным палёце – думкі, віражы, размах крылаў і надзеі на разуменне чытача.

А таму і патрэбна тэорыя перакладу. Здабыткі гэтай адносна маладой філалагічнай навукі нельга ігнараваць, таму што яна дапамагае перакладчыку ўдасканаліць сваю тэхніку, параўнаць сябе з іншымі, убачыць свае хібы і памылкі.

Каб дасягнуць вяршыняў у творчай працы патрэбен сімбіёз мастацтва і навукі, інтуіцыі і практыкі недастаткова. Як паказвае аналіз арыгіналаў і перакладзеных твораў, ёсць яшчэ шмат памылак і недакладнасцяў. Тэорыя перакладу і павінна даць ўсё гэта будучаму творцу.

Спіс літаратуры

- 1 Рагойша, В. Пераклад як нацыянальны фактар // Беларусіка = Albaruthenica: Кн. 1. – Мінск, 1993. – 248 с.
- 2 Таболіч, А. Таямніцы мастацкага перакладу: English ↔ Belarusian / А. Таболіч. – Мн., Бел. кнігазбор, 2004. – 148 с.
- 3 Гаўрук, Ю. Узвіхраны ветразь: Вершы. Паэма. Пераклады. – Мн.: Маст. літ., 1990. – 142 с. [I] л. партр.
- 4 Гаўрук, Ю. Ступень адказнасці: Літ.-крытыч. артыкулы, эсэ. – Мн.: Маст. літ., 1986. – 237 с., 6 л. іл., 1 л. партр.
- 5 Караткевіч, У. Збор твораў: У 8 т. Т. 8. Кн. 2 3 жыццяпісу, нарысы, эсэ, публіцыстыка, постаці, крытычныя творы, інтэрв'ю, летапіс жыцця і творчасці. – Мн.: Маст. літ., 1991. – 495 с., [4] л. іл.
- 6 Беларуская інтэрнэт-бібліятэка “Камунікат” [Электронны рэсурс] / Пясьняр волі й хараства // Ванкарэм Нікіфаровіч. – Режим доступа: <http://kamunikat.fontel.net/www/czasopisy/binim/25/07.htm>.
- 7 Шэкспір, У. Санеты / У. Шэкспір, пер. У. Дубоўка. – Мн.: Беларусь, 1964. – 163 с.

УДК 882.6.09 -1

І. І. ШМАТКОВА

(г. Мінск, Беларускі дзяржаўны эканамічны ўніверсітэт)

ПАЛЕСКАЯ РЕГІЯНАЛЬНАЯ ПРЫКМЕТА Ў МОЎНА-ВОБРАЗНАЙ СІСТЭМЕ ТВОРАЎ БЕЛАРУСКІХ ПАЭТЭС ДРУГОЙ ПАЛОВЫ ХХ СТАГОДДЗЯ

У артыкуле разглядаецца палеская рэгіянальная прыкмета ў моўна-вобразнай сістэме твораў беларускіх паэтэс другой паловы ХХ стагоддзя (Яўгенія Янішчыц, Ніны Мацяш, Раісы Баравіковай, Ніны Шкляравай), якая вызначаецца сцвярджаннем зродненасці паэтэс з Палессем як адметным культурна-этнаграфічным ландшафтам Беларусі.

Для беларускіх паэтэс другой паловы ХХ ст. уласціва рэгіянальная прыкмета, якая выяўляецца ў выбары тэм, праблем, вобразаў, у своеасаблівым поглядзе на розныя